

Міністерство освіти і науки України
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра економіки, безпеки та інноваційної діяльності підприємства

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної
і навчальної роботи та рекрутації
проф. Ізвиріло С. В.

«21» вересня 2016 р.

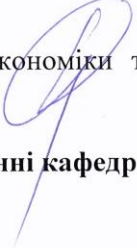
Стратегічне управління підприємством

Робоча програма
вибіркової навчальної дисципліни
підготовки магістра
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності 073 – Менеджмент
освітньої програми «Управління інноваційною діяльністю»

Луцьк – 2016

Робоча програма навчальної дисципліни «Системний аналіз і прийняття інноваційних рішень» для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» освітньої програми «Управління інноваційною діяльністю». – “31” серпня 2016 р. – 21 с.

Розробник: Полінкевич О. М., д.е.н., доцент, завідувач кафедри економіки, безпеки та інноваційної діяльності підприємства

Рецензент: Ліпич Л. Г., д.е.н., професор, декан факультету економіки та менеджменту

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри економіки, безпеки та інноваційної діяльності підприємства

протокол № 2 від 07. 09.2016 р.

Завідувач кафедри: (Полінкевич О. М.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету економіки та менеджменту

протокол № 1 від 07. 09.2016 р.

Голова науково-методичної комісії інституту (Бегун С. І.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № 1 від 21. 09.2016 р.

© Полінкевич О. М., 2016 р.

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Стратегічне управління підприємством» складена відповідно до навчального плану підготовки магістра спеціальності 073 «Менеджмент» освітньої програми «Управління інноваційною діяльністю».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є питання теорії та практики формування стратегії, визначення підходів до аналізування внутрішнього та зовнішнього середовища, формування ключових факторів успіху.

Міждисциплінарні зв'язки: економіка підприємства, маркетинг, менеджмент, планування діяльності підприємства, стратегія підприємства, макроекономіка, політична економія, вища математика, теорія статистики, теорія ймовірностей і математична статистика, математичне програмування, логіка, інформатика і комп'ютерна техніка, економетрія.

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів:**

Змістовий модуль 1. Суть стратегічного управління.

Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти стратегічного управління.

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів: 5	073 Менеджмент	денна форма навчання
		вибіркова
Модулів: 2	«Управління інноваційною діяльністю»	Рік підготовки: 6
Змістових модулів: 2		Семестр: 11
ІНДЗ: немає		Лекції: 28 год.
Загальна кількість годин: 150		Практичні: 26 год.
Тижневих годин	Магістр	Самостійна робота: 86 год.
Аудиторних: 3		Консультації: 10 год.
самостійної роботи: 5		Форма контролю: <u>залік</u>
консультації: 1		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Стратегічне управління підприємством» є надання студентам системного уявлення про принципи, методи та засоби розробки і застосування конкретних форм стратегічного управління підприємством.

2.2. Завданнями даної дисципліни є:

- ознайомити студентів з основними концепціями, поняттями, методами і практичними підходами щодо розробки стратегічних рішень;
- виявити найважливіші проблеми, які пов'язані з реалізацією стратегічних рішень
- надати практичні навички проведення стратегічного аналізу середовища;
- дати системне уявлення про підсистеми забезпечення стратегічного управління.

2.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні

знати:

- особливості стратегічних організаційних структур управління,
- фактори, які впливають на зміни в організаційних структурах,
- принципи прийняття стратегічних рішень.

вміти:

- використовувати прийоми та методи необхідні для розробки та аналізу стратегічних рішень;
- обирати та формувати адекватну систему стратегічного управління;
- створення підсистем забезпечення стратегічного управління.

На вивчення навчальної дисципліни відовиться 150 години / 5 кредитів ECTS.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Суть стратегічного управління

Тема 1. Стратегічне управління: сутність та моделі

Сутність стратегічного управління. Основні принципи стратегічного управління

Тема 2. Стратегічний аналіз

Зовнішнє середовище організації. Аналіз моделей зовнішнього середовища. Фактори зовнішнього середовища та методи оцінки їх впливу на організацію. Мікросередовище, або проміжне середовище організації. Внутрішнє середовище організації. Сутність виробничого потенціалу. Оцінка виробничого потенціалу.

Тема 3. Аналіз конкурентоспроможності підприємства

Сутність конкурентоспроможності. Конкурентоспроможність продукції, цін та витрат фірми. Конкурентоспроможність підприємства. Стратегічні групи конкурентів.

Тема 4. Методи аналізу та прогнозування розвитку середовища організації

Складання стратегічного балансу та сутність SWOT – аналізу.
Прогнозування в системі стратегічного управління

Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти стратегічного управління

Тема 5. Портфельний аналіз

Призначення та етапи портфельного аналізу. Модель BCG або матриця «темпи зростання ринку – частка на ринку». Модель McKinsey, або матриця «привабливість ринку (галузі) – конкурентоспроможність компанії». Модель Shell/DPM. Модель Хофера-Шендела. Модель ADL/LC. Матриця «товар – ринок». Модель стратегічного аналізу.

Тема 6. Планування стратегічної поведінки фірми

Підходи до формування стратегій. Бар'єри стратегічного планування та способи їх подолання. Складові корпоративної стратегії та приклади типових стратегій. Розроблення стратегії організації. Ділова стратегія фірми. Функціональний підхід до розроблення корпоративної стратегії.

Тема 7. Реалізація стратегії фірми

Процес реалізації стратегії. Завдання етапу реалізації стратегії. Система планів розвитку організації. Зв'язок стратегічних ресурсів зі стратегією. Управління за цілями. Організаційне забезпечення стратегічного управління. Формування організаційної структури відповідно до стратегії. Типи структур управління. Сучасні способи побудови організації. Шляхи удосконалення процесу реалізації стратегії. Розроблення додаткових планів та конкретних орієнтирів, спрямованих на реалізацію стратегії. Пошук кращих методів реалізації стратегії. Розроблення системи мотивації та винагородження щодо реалізації стратегії.

Тема 8. Стратегічне лідерство

Управління процесом реалізації стратегії. Формування організаційної культури. Формування управлінської команди

4. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Практ.	Конс	Сам.роб.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. <u>Суть стратегічного управління</u>					
Тема 1. Стратегічне управління: сутність та моделі	16	2	2	2	10
Тема 2. Стратегічний аналіз	20	4	4	2	10
Тема 3. Аналіз конкурентоспроможності підприємства	20	4	4	2	10
Тема 4. Методи аналізу та прогнозування розвитку середовища організації	22	4	4		14
Разом за змістовим модулем 1	78	14	14	6	44
Змістовий модуль 2. <u>Прикладні аспекти стратегічного управління</u>					
Тема 5. Портфельний аналіз	16	2	2	2	10
Тема 6. Планування стратегічної поведінки фірми	18	4	2	2	10
Тема 7. Реалізація стратегії фірми	18	4	4		10
Тема 8. Стратегічне лідерство	20	4	4		12
Разом за змістовим модулем 2	72	14	12	4	42
Усього годин	150	28	26	10	86

5. Теми практичних занять

Таблиця 3

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	2	3
1	Стратегічне управління: сутність та моделі	2
2	Стратегічний аналіз	4
3	Аналіз конкурентоспроможності підприємства	4
4	Методи аналізу та прогнозування розвитку середовища організації	4
5	Портфельний аналіз	2
6	Планування стратегічної поведінки фірми	2
7	Реалізація стратегії фірми	4
8	Стратегічне лідерство	4
	Разом	26

6. Самостійна робота

Таблиця 4

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	2	3
1	Стратегічне управління: сутність та моделі	10
2	Стратегічний аналіз	10
3	Аналіз конкурентоспроможності підприємства	10
4	Методи аналізу та прогнозування розвитку середовища організації	14
5	Портфельний аналіз	10
6	Планування стратегічної поведінки фірми	10
7	Реалізація стратегії фірми	10
8	Стратегічне лідерство	12
	Разом	86

7. Індивідуальне науково-дослідне завдання

Не передбачено

8. Методи навчання

Сучасні вимоги до підготовки менеджерів передбачають здобуття основних практичних вмінь та навичок. Опанувати сучасними технологіями прийняття управлінських рішень, формування комунікативної компетентності, навичок роботи та керівництва групою, вміння застосовувати основні функції менеджменту в практику роботи організації найкраще допоможуть інтерактивні методи навчання, їх застосування можливе як при всіх видах аудиторних занять, так і в самостійній роботі студента.

Планування занять передбачає створення передумов для реалізації таких методологічних принципів навчального процесу:

- інтенсивне використання самостійної роботи студента (підготовчий етап до роботи над ситуаційним завданням, пошук матеріалу для виконання аналітичних та аналітично-ситуаційних задач, складання індивідуального алгоритму прийняття управлінського рішення, самооцінювання управлінських якостей та здібностей тощо);

- використання методу конкретної ситуації з метою пояснення нових теоретичних положень теми;

- активне використання технічних засобів навчання, в тому числі відсоматеріалів, які ілюструють і надають інформацію до ситуаційних задач;

- дотримання жорсткого регламенту: визначення часу на індивідуальну роботу, на обговорення та прийняття групового рішення, на представлення групового варіанту вирішення проблеми, на дискусію;

- впровадження принципу нормування: дотримання норм і правил при проведенні ділової гри, чітке визначення оцінювання результатів гри;

- дотримання умов недостатньої визначеності. Оскільки управлінські рішення приймаються в умовах дефіциту об'єктивної інформації, необхідно навчати майбутніх менеджерів „діяти за обставинами”;

- використання різних рольових функцій при аналізі студентами конкретних ситуацій. Як правило, залежно від здібностей студентів, можуть виконуватись ролі «опонента», «оптиміста» або «песиміста», «адвоката», «провокатора», «реаліста» та ін.;

- активна підтримка внутрішньогрупової взаємодії студентів, залучення до обговорення пасивних студентів, зняття напруження у відношеннях між емоційними й амбіційними членами групи;

- впровадження принципу прямого звертання: активізація и залучення до обговорення за допомогою запитань: «Як би ви вчинили в такому випадку (в ролі керівника підприємства, власника, співробітника)? Що ви думаєте з приводу такої ситуації...? Чи зустрічались ви з подібними ситуаціями?»

Порівняно з традиційним, в інтерактивному навчанні змінюється сама роль викладача. Він поступається своєю активною роллю студентам і тільки спрямовує ігровий процес навчання та розвитку через створення організації взаємодії учасників, створює умови для їх ініціативи й творчого пошуку ефективних рішень конкретних ситуацій.

Під час проведення занять, які передбачають самостійну роботу студентів під керівництвом викладача з навчальної дисципліни «Стратегічне управління підприємством» доцільно використовувати такі інтерактивні методи навчання як, метод кейсу, метод інциденту, рольові й ділові ігри.

Імітаційна (ділова) гра відноситься до інтерактивних методів навчання. Така гра відбувається в штучних умовах уявної, моделюючої, експериментальної ситуації.

Ігрова, імітаційна система відрізняється від реального управлінського аналога такими умовами: 1. Реальна інформація щодо організації (або ситуації) замінюється псевдорсальною інформацією. 2. Для ділової гри характерний експериментальний характер, згідно з яким стискується масштаб часу й спрощується організаційна структура організації. 3. Учасники гри виконують ролі учасників управлінського процесу.

У навчальному курсі «Стратегічне управління підприємством» ділові ігри застосовуються з метою формування та вдосконалення вмінь з технології прийняття управлінських рішень, організаційного проектування, аналізу управлінської ситуації, вибору стратегії, розробки тактичних та оперативних рішень. Протягом ділової гри студенти здійснюють різноманітні взаємодії: переговори, дискусії, публічні презентації матеріалів, запитання та відповіді тощо. Таким чином, створюються передумови щодо освоєння ефективного комунікативного досвіду та розвитку комунікативної компетенції.

У навчальному курсі рольові ігри доцільно використовувати поряд з іншими інтерактивними методами навчання. Основним принципом при викладанні навчальної дисципліни має стати використання всього арсеналу менеджменту.

9. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік, який складають студенти в період заліково-екзаменаційної сесії, передбаченої навчальним планом. Модульний контроль передбачає рейтингове оцінювання знань, умінь і навичок студентів за окремим змістовим модулем, здійснюється під час виконання контрольної роботи, яка проводиться у формі тестів. Підсумковий контроль проводиться у вигляді заліку за умови проходження студентом усіх етапів поточного і модульного контролю. Завданням заліку є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчо використовувати накопичені знання.

Перелік питань до екзамену

1. Передумови розвитку теорії стратегічного управління. Концепція стратегічного управління.
2. Предмет та об'єкт стратегічного управління підприємством. Поняття «Стратегія підприємства».

3. Стратегічні рішення на підприємствах та фактори впливу на їх прийняття.
4. Ключові гіпотези стратегічного управління. Задачі стратегічного управління.
5. Порівняльний аналіз стратегічного управління з іншими науковими підходами до управління підприємствами.
6. Моделі стратегічного управління.
7. Імовірні вигоди від застосування стратегічного управління в практичній діяльності підприємств.
8. Причини зростання значущості стратегічного управління для підприємств у ринкових умовах господарювання.
9. Етапи розвитку стратегічного управління.
10. Підходи до визначення сутності та змісту стратегічного управління.
11. Сутність та об'єкти стратегічного аналізу в процесі прийняття стратегічних рішень.
12. Специфіка загального, галузевого та внутрішнього середовища підприємства.
13. Типи зовнішнього середовища підприємства.
14. Особливості стратегічного аналізу середовища підприємств виробничої та невиробничої сфер діяльності.
15. Методи та моделі для проведення стратегічної діагностики середовища підприємства.
16. Наукові підходи до визначення ступеня нестабільності зовнішнього середовища.
17. Ризики ринкового середовища та їх роль у стратегічному управлінні підприємством.
18. Методи та показники оцінювання ризиків ринкового середовища підприємства.
19. Стратегічний аналіз галузевого середовища підприємства.
20. Модель життєвого циклу галузі (підприємства).

21. Девіантний та превентивний характер системи управління.
22. Системи управління в умовах стабільного, динамічного зовнішнього оточення та в умовах кризової ситуації.
23. Поняття «сильних» і «слабких» сигналів зовнішнього середовища в процесі стратегічного управління підприємством.
24. Інформаційні компоненти системи стратегічного управління підприємством.
25. Управління на засадах контролю, екстраполяції, передбачення змін.
26. Управління на засадах гнучких екстрених рішень.
27. Суть стратегічного планування. Принципи стратегічного планування.
28. Процес стратегічного планування. Структура стратегічного плану та моделі стратегічного планування.
29. Місія підприємства та правила її формулювання в процесі стратегічного управління підприємством.
30. Суть «місії», «бачення» та «мсти» підприємства.
31. Формування системи стратегічних цілей і завдань підприємства.
32. Фактори, що впливають на вибір стратегічних цілей. Сфери встановлення стратегічних цілей підприємства.
33. Суть дерева стратегічних цілей. Особливості побудови дерева стратегічних цілей.
34. Сутність та зміст стратегії
35. Стратегічний набір підприємства та його розробка. Стратегічна прогалина
36. Суть загальної стратегії підприємства. Основні фактори, що впливають на визначення загальної стратегії.
37. Загальні стратегії, їх види.
38. Характерні ознаки конкурентних стратегій за М.Портером
39. Стратегія низьких витрат
40. Стратегія диференціації

41. Стратегія фокусування (спеціалізації)
42. Стратегії інтеграції
43. Стратегії диверсифікації:
44. Конкурентні стратегії організацій
45. Міжнародні стратегії
46. Суть, мета й основні етапи портфельного аналізу
47. Матриця Бостонської консультаційної групи
48. Матриця McKinsey-General Electric
49. Матриця Arthur D. Little
50. Матриця Ансоффа
51. Тривимірна схема Абеля
52. Діловий комплексний аналіз (проект PIMS)
53. Розкрийте суть «філософії організації». Основні розділи «філософії організації».
54. Роль та значення стадії реалізації стратегії в процесі стратегічного управління
55. Завдання керівництва в процесі реалізації стратегії
56. Фінансове планування і бюджетування в процесі реалізації стратегічного набору
57. Стратегічне лідерство і подолання опору змінам
58. Мета та завдання стратегічного контролю в управлінні діяльністю підприємства в ринкових умовах господарювання.
59. Контроль реалізації стратегії. Труднощі реалізації стратегії організації.

10. Методи та засоби діагностики успішності навчання.

Лекції, практичні заняття, фіксовані доповіді, колоквиуми, проблемні семінари та бесіди, диспути, дискусії, захист індивідуальних та науково-дослідних завдань, ділові ігри, SWOT-аналіз, ситуаційний аналіз тощо.

Під час проведення лекційних занять використовуються такі методи та технології викладання, як читання лекції, демонстрація презентацій та інших

наочних матеріалів, обговорення зі студентами ключових проблемних питань лекцій тощо.

Під час проведення практичних занять використовуються наступні методи та технології викладання: бліц-опитування студентів за питаннями практичного заняття; виступи студентів з доповідями по темі практичного заняття; виступи студентів з доповідями за результатами виконання додаткових завдань; дискусії за ключовим питаннями.

Основними формами й методами самостійної роботи студентів з дисципліни є: повторення питань тем лекційних занять за конспектом лекцій; опрацювання основної літератури; виконання індивідуальних завдань та завдань, які пропонуються для самостійної роботи; виконання додаткових завдань (за бажанням) тощо.

Для визначення успішності навчання використовуються контрольні заходи. Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретного завдання.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення вивчення дисципліни.

Під час вивчення даної дисципліни використовуються такі форми поточного контролю:

1. Підготовка до практичних занять, участь в обговоренні на заняттях, експрес-контроль.
2. Виконання завдань для самостійного вивчення дисципліни.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Підсумкова оцінка (за 100-бальною шкалою) студента визначається як сума трьох складових:

– сумарної кількості балів та поточне опитування з відповідних тем (30 балів);

- оцінки за індивідуальне науково-дослідне завдання (10 балів);
- оцінки за екзамен (максимум 60 балів, з них 20 балів за кожне з двох теоретичних питань та 20 балів за виконання задачі).

Таблиця 5

Поточний контроль (max = 40 балів)								Підсумковий контроль (max = 60 балів)	Загальна кількість балів	
Модуль 1								Модуль 2		
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				ІНДЗ		Екзамен
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8			
2	4	4	4	4	4	4	4	10	60	100

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Добре
75 – 81	C	
67 – 74	D	Задовільно
60 – 66	E	
1 – 59	Fx	Незадовільно

Оцінка «Відмінно» виставляється студенту (слухачу), який систематично працював протягом семестру, показав під час екзамену різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу, вміє успішно виконувати завдання, які передбачені програмою, засвоїв зміст основної та додаткової літератури, усвідомив взаємозв'язок окремих розділів дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань.

Оцінка «Добре» виставляється студенту, який виявив повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав

достатній рівень знань з дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення та поповнення у ході подальшого навчання та професійної діяльності.

Оцінка «Задовільно» виставляється студенту, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, допустив окремі похибки у відповідях на іспиті і при виконанні іспитових завдань, але володіє необхідними знаннями для подолання допущених похибок під керівництвом науково-педагогічного працівника.

Оцінка «Незадовільно» виставляється студенту, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи.

Студенту можуть виставлятися такі оцінки ЄКТС:

- «А» (відмінно) - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок;

- «В» (дуже добре) - вище середнього рівня з кількома помилками;

- «С» (добре) - у загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок;

- «О» (задовільно) - непогано, але зі значною кількістю недоліків;

- «Е» (достатньо) - виконання задовольняє мінімальні критерії;

- «ЕХ» (незадовільно) - потрібно працювати перед тим, як отримати позитивну оцінку;

- «Р» (незадовільно) - необхідна серйозна подальша робота над вивченням матеріалу.

12. Методичне забезпечення

Навчально-методичний комплекс вивчення дисципліни «Стратегічне управління підприємством» (робоча програма навчальної дисципліни, програма навчальної дисципліни, курс лекцій, ілюстративні матеріали).

13. Список джерел

Основна

1. Варналій З.С. Регіональна політика України: нові умови, нові вимоги / З.С. Варналій // Стратегічні пріоритети: Регіональна політика та місцеве самоврядування. – 2007. – №1(2). – С. 141–149.
2. Джонсон Дж. Корпоративная стратегия: теория и практика / Дж. Джонсон, К. Шоулз, Р. Уиттингтон ; 7-е издание; пер.с англ. – М. :ООО «Вильямс», 2007. – 800 с.
3. Довгань Л.Є. Стратегічне управління: навч. посіб. / Л.Є. Довгань, Ю.В. Каракай, Л.П. Артеменко. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 440 с.
4. Дикань В.Л. Стратегічне управління : навч. посіб. / В.Л. Дикань. – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 272 с.
5. Міжнародні стратегії економічного розвитку / За ред. А. О. Задой. – К. : Знання, 2007. – 332 с.
6. Одягайло Б.М. Глобальна економіка: навч. посіб. / Одягайло Б.М. Мазурок П.П., Кулішов В.В., Сазонец І.В ; під ред. Б. М. Одягайла. – Львів : Магнолія Плюс, 2010. – 435 с.
7. Пазинич В.І. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / В.І. Пазинич, А.В. Шулешко. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 408 с.
8. Порохня В.М. Стратегічне управління: навч. посіб. / В.М. Порохня, Т.О. Безземельна, Т. А. Кравченко. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 224 с.
9. Шершньова З. Є. Стратегічне управління: підруч. / З.Є. Шершньова. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2004. – 699 с.

Додаткова

1. Антикризове управління підприємством: навч. посіб. / За заг.ред. З.Є. Шершньової. – К. : КНЕУ, 2007. – 680 с.
2. Бодріяр Ж. Фатальні стратегії / Ж. Бодріяр ; переклад з французького Леоніда Каноновича. – Львів : Кальварія, 2010. – 192 с.
3. Одягайло Б.М. Національні стратегії протидії глобальним системним ефектам у світовому паливно-енергетичному комплексі / Б. М. Одягайло // Вчені записки університету «КРОК». Ун-т економіки і права «КРОК». – Вип. 1(1997). – Вип. 32. – Т. 2. – К., 2012. – С. 194 – 201.
4. Одягайло Б.М. Досвід створення нової філософії бізнесу підприємства в Україні / Б.В. Одягайло // Держава та регіони. Науково-виробничий журнал. Серія: Економіка та підприємництво. – 2009. – № 4. – С. 48-52.
5. Одягайло Б.М. Міжнародна маркетингова стратегія для українського підприємства в умовах обмеженого попиту / Б. М. Одягайло // Вісник Криворізького економічного інституту КНЕУ. Науковий збірник. – 2009. – № 3(19). – С. 12–18.
6. Одягайло Б.М. Державно-приватне партнерство як інститут розвитку інноваційної сфери в Україні: загальні засади та міжнародний досвід / Б.М. Одягайло, О.М. Москаленко // Вісник Криворізького економічного інституту КНЕУ. Науковий збірник. – 2010. – № 1(21). – С. 7–10.
7. Одягайло Б.М. Форми корпоративної культури на сучасному українському підприємстві / Б.М. Одягайло, О.В. Третьякова, Л.Г. Сардар'ян // Вісник Криворізького економічного інституту КНЕУ. Науковий збірник. – 2009. – №14(17). – С. 3–12.
8. Шатілова О. В. Стратегічне управління підприємством у нестабільному ринковому середовищі / О. В. Шатілова // Стратегія економічного розвитку України. – 2015. – № 36. – С. 138-146. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/seru_2015_36_17.
9. Тимко Є.В. Аналіз конкурентоспроможності підприємства в сучасних умовах на прикладі ВАТ «Арселор Міттал Кривий Ріг»/ Є.В. Тимко,

В. М. Онопа // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. – 2009. – №3. – С.113–119.

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ:

АНАЛІТИЧНІ ЦЕНТРИ ТА ДОСЛІДНИЦЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

1. Верховна Рада України – www.rada.gov.ua.
2. Кабінет Міністрів України – www.kmu.gov.ua.
3. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України – www.me.gov.ua.
4. Міністерство соціальної політики України – www.mlsp.kiev.ua.
5. Міністерство фінансів України – www.minfin.gov.ua.
6. Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України – <http://www.minregion.gov.ua>.
7. Державна служба статистики – www.ukrstat.gov.ua.
8. Фонд державного майна – www.spfu.gov.ua.
9. Державна фіскальна служба України – www.sfs.gov.ua.
10. Агентство гуманітарних технологій – <http://www.aht.org>.
11. Міжнародний інститут бізнесу – <http://www.iib.com.ua>.
12. Міжнародний інститут порівняльного аналізу – <http://www.icaei.org.ua>.
13. Міжнародний центр перспективних досліджень – www.icps.kiev.ua.
14. Національна Академія наук України – <http://www.nas.gov.ua>.
15. Торгово-промислова палата України – <http://www.ucci.org.ua>.
16. Українська асоціація інвестиційного бізнесу – <http://www.uaib.com.ua>.
17. Український центр економічних і політичних досліджень ім. Олександра Разумкова – <http://www.uceps.com.ua>.
18. Український центр післяприватизаційної підтримки підприємств – <http://www.ucpps.kiev.ua>.
19. Центр антикризових досліджень – <http://www.anticrisis.come.to>.
20. Центр інновацій та розвитку – <http://www.ngoukraine.kiev.ua/ids>.
21. Центр стратегічних розробок – <http://www.ln.com.ua>.

22. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського – www.nbuv.gov.ua.
23. Державна науково-технічна бібліотека України – www.gntb.n-t.org.
24. «Голос України» Газета Верховної Ради України – www.uamedia.visti.net/golos.

ЗАРУБІЖНІ ТА МІЖНАРОДНІ ЦЕНТРИ ТА ДОСЛІДНИЦЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ

1. Аналитический центр «Онлайн Россия» – <http://www.ancentr.ru>.
2. Бюро экономического анализа (Россия) – <http://www.beafnd.org/russian>.
3. Экспертный институт (Россия) – <http://www.exin.ru>.
4. Институт мировой экономики и международных отношений – www.isn.rsuh.ru/imemo/index2.htm.
5. Світовий банк – <http://www.worldbank.org>.
6. Європейська комісія (EU) – <http://www.europa.eu.int>.
7. Українсько-європейський консультативний центр (UEPLAC); Ukrainian Economic Trends – <http://www.ueplac.kiev.ua>.
8. Світові Web-ресурси з економіки, Steve Gardner, Baylor University – hsb.baylor.edu/html/gardner/RESORS.HTM.
9. Centre for Social and Economic Research (CASE) – <http://www.case.com.pl/indexen.html>.
10. Український медіа-сервер (ЗМІ - преса, радіо, телебачення, органи законодавчої та виконавчої влади) – <http://www.vlada.kiev.ua/usm>.